

Leviticus Chapter 23

Tim Hegg

Chapter 23 of Leviticus is the well known text that outlines the yearly festivals. That it begins with the weekly Sabbath shows without a doubt that this is considered just as necessary as the yearly festivals. While many suggestions have been given to show the festivals form a unified picture of HaShem's redemption of His people, I would like to offer the picture of marriage as at least one metaphor worthy of our discussion.

Pesach: Redeeming the Bride

The first issue of marriage in the Ancient world was the redemption of the bride — paying the bride price to the bride's father as the first step in the betrothal process. This also meant that a selection — a choosing had taken place. The groom-to-be, along with his father, had cast their eyes upon a maiden as the fairest prospect for a bride.

But the bride would not come without a price. Paying such a bride price speaks to the issue of redemption, the heart and soul of the Pesach festival. There, at Passover, the payment required to redeem Israel from Egypt's servitude is dramatically displayed every year. The slaying of the Lamb, the blood on the doorposts, and the slaughter of Egypt's first-born sons all vividly remind us that the freedom we enjoy was purchased at great cost. But such a price was paid, and Israel was redeemed to become the bride of Adonai.

Shavuot: The Ketubbah

Shavuot, or the Feast of Pentecost, is directly connected to Pesach by the counting of the omer. This means that the bride-price symbolized by Pesach is directly tied to the events of Shavuot. While the festival itself has a great many other symbolisms, the fact that, by all reckonings, the first Shavuot occurred while Israel was standing at Sinai, is significant. The Torah, given on Sinai, comes to Israel as a contract, and in our picture, as the *ketubbah* or the marriage contract. Written to assure the maintenance of the Bride, the *ketubbah* outlines what is expected of each party, and the commitment the bride and groom make to each other.

Leviticus Hoofdstuk 23

Tim Hegg

Hoofdstuk 23 van Leviticus is de bekende tekst die de jaarlijkse feesten schetst. Dat het met de wekelijkse sabbat begint toont ongetwijfeld aan dat die even noodzakelijk als de jaarlijkse feesten wordt beschouwd. Hoewel veel suggesties zijn gegeven om aan te tonen dat de feesten één uniform beeld van HaShem's verlossing van Zijn volk vormen, wil ik het beeld van het huwelijk aanreiken als ten minste één metafoor die het behandelen waard is.

Pesach: de Bruid Afkopen

Het eerste wat bij het huwen in de Oude wereld plaatsvond was het afkopen van de bruid - het betalen van de bruidsschat aan de vader van de bruid als de eerste stap in het verlovingsproces. Dit betekende ook dat een selectie - een uitkiezen had plaatsgevonden. De aanstaande bruidegom, samen met zijn vader, hadden hun ogen laten vallen op een meisje als beste partij voor een bruid. Maar de bruid zou niet komen zonder een prijs. Zo'n bruidsschat betalen spreekt van de verlossing, het hart en de ziel van het Pesach feest. Daar, bij het Pascha, wordt elk jaar de prijs verschuldigd om Israël te verlossen van de dienstbaarheid aan Egypte, dramatisch uitgedrukt. Het doden van het Lam, het bloed op de deurposten, en het slachten van de Egyptische eerstgeboren zonen herinneren ons er allemaal levendig aan dat de vrijheid die we genieten tegen een hoge prijs werd gekocht. Maar een dergelijke prijs werd betaald, en Israël werd afgekocht om de bruid van Adonai te worden.

Shavuot: De Ketubbah

Sjavoet, of het feest van Pinksteren, is door het tellen van de omer rechtstreeks met Pesach verbonden. Dit betekent dat de bruidsprijs, door Pesach gesymboliseerd, rechtstreeks gekoppeld is aan de gebeurtenissen van Shavuot. Terwijl het feest zelf nog veel andere symbolieken heeft, is het feit dat - volgens alle berekeningen - de eerste Shavuot plaatsvond toen Israël bij de Sinai stond, aanzienlijk. De Torah, op de Sinai gegeven, komt naar Israël als een contract, en in ons beeld als de *ketubbah* of huwelijkscontract. Geschreven om het onderhoud van de Bruid te verzekeren, geeft de *ketubbah* aan wat van elke partij wordt verwacht, en de toezegging die bruid en de bruidegom aan elkaar doen.

The giving of the Torah, then, may be viewed within the context of the love relationship between God and Israel. Redeemed as His future bride, the Torah comes to her as the treasured token of her Groom's fidelity and promise to maintain her. It also requires her faithfulness but promises enduring blessings and security within the marriage bond. Interestingly, the Ruach was poured out at the Feast of Shavuot (Acts 2) in anticipation of the harvest of the nations to worship Israel's God. Yet the Ruach is also viewed as a marriage contract or bride price when Paul uses the term *arrabwn*(arrabon), "pledge" in reference to the Ruach (2Corinthians 1:22; 5:5; Ephesians 1:14). This same word (which is actually an Aramaic term, עֲרַבּוֹן, transliterated in the Greek) is used to describe the bride price. Thus, the giving of the Torah as a *ketubbah* and the giving of the Ruach as an *arrabon* continue the picture of the Divine betrothal of Israel.

Yom Teruah / Rosh Hashannah

Rosh HaShannah is the Feast of Trumpets, and literally *Yom Teruah*, Day for Blowing the Shofar. What is the significance of the shofar blasts? It is a call to return — a call for repentance.

The betrothal of Israel to Adonai was interrupted by the maiden's unfaithfulness. This is the message of the Prophets. Consider Jeremiah 31:31-34: here the Lord presents Himself as Israel's Husband (or Husband to be, for in ancient times betrothal was legally binding even as marriage was) and describes Israel's unfaithfulness to Him.

When a betrothed maiden is unfaithful to her betrothed, he has every right to "put her away," that is, to give her an annulment of the betrothal contract. In such a case, the bride price returns to the would-be groom, and the bride is disgraced. The groom is not required to do this, mind you, but he may if he so desires. The example that immediately comes to mind, of course, is that of Mary and Joseph.

What Rosh HaShannah tells us is that, while Israel played the part of the unfaithful, betrothed maiden, God, her betrothed, calls her back — calls her to repentance. Her waywardness is grievous, but He is willing to forgive, and even to heal, but she must return — she

Zo kan het geven van de Torah gezien worden in het kader van de liefdesrelatie tussen God en Israël. Afgekocht als Zijn toekomstige bruid, komt de Torah naar haar als het gekoesterde teken van trouw van haar Bruidegom en de belofte om haar te onderhouden. Het vereist ook haar trouw, maar belooft blijvende zegeningen en veiligheid binnen de huwelijksband.

Interessant is dat de Ruach op het feest van Shavuot werd uitgestort (Handelingen 2), in afwachting van de oogst van de volken om Israëls God te aanbidden. Toch wordt de Ruach ook als een huwelijkscontract of bruidsschat gezien wanneer Paulus de term *arrabwn*(arrabon), "borg" gebruikt m.b.t. de Ruach (2Korintiërs 1:22; 5:5; Efeziërs 1:14). Hetzelfde woord (dat eigenlijk een Aramees woord is , עֲרַבּוֹן, in het Grieks overgezet) wordt gebruikt om de bruidsschat te beschrijven. Zo bestendigen het geven van de Torah als een *ketubbah* en het geven van de Ruach als een *arrabon* het beeld van de Goddelijke verlovings van Israël.

Yom Teruah / Rosh Hashannah

Rosh HaShannah is het Feest van de Trompetten, en letterlijk *Yom Teruah*, Dag voor het Shofar Blazen. Wat is de betekenis van de sjofarstoot? Het is een oproep om terug te keren - een oproep tot bekering.

De verlovings van Israël met Adonai werd onderbroken door ontrouw van het meisje. Dit is de boodschap van de profeten. Overdenk Jeremia 31:31-34: hier presenteert de Heer zichzelf als Israëls Echtgenoot (of aanstaande echtgenoot, want in vroegere tijden was de verloving wettelijk bindend, evenzo als het huwelijk) en beschrijft Israëls ontrouw aan Hem.

Wanneer een verloofde maagd ontrouw aan haar verloofde is, heeft hij alle recht om "haar weg te doen," d.w.z., om haar een nietigverklaring van het verlovingscontract te geven. In zo'n geval, gaat de bruidsprijs terug naar de bedoelde bruidegom en de bruid wordt te schande gemaakt. Let wel dat de bruidegom niet verplicht is om dit te doen, maar hij kan dat, indien hij dat wenst. Het voorbeeld dat natuurlijk meteen voor de geest komt, is dat van Maria en Jozef.

Wat Rosh HaShannah ons vertelt is dat, terwijl Israël de rol van het ontrouwe, verloofde meisje speelde, God, haar verloofde, haar terug roept - haar tot bekering roept. Haar eigenzinnigheid is kwetsend, maar Hij is bereid om te vergeven, en zelfs te genezen, maar ze moet terugkeren - ze

must repent of her evil deeds. The rightful Husband, the one who has signed the *ketubbah* with His own finger, calls His betrothed wife back to Him — back to faithfulness to the betrothal agreement, the Torah.

Thus, Rosh HaShannah also emphasizes God's rightful ownership of His bride. The Day commemorates His sovereign kingship, and His right to possess His betrothed. In calling her back to Him, He reestablishes His rightful place beside her.

Yom Kippur: Cleansing the Wayward Bride

Yom Kippur (or Yom HaKippurim) is only 10 days after Rosh HaShannah. It is a day of solemn fasting, seeking to be cleansed of one's sins. The bride, as she returns, is tattered and torn. Her garments are not white — they are soiled with the filth of unfaithfulness, and besmirched by the selfish indulgence of disloyalty. Can these garments ever be made white? Can she come from the wedding chamber "without spot, wrinkle, or any such thing?" (Ephesians 5:27) when in her *teshuvah* she came wearing such awful clothes?

The message of Yom Kippur is "yes" — Yes, she can be cleansed. The blood of the Lamb washes her garments and makes them white again. She comes, made new, and thus made ready for the Wedding ceremony itself. Indeed, in the solemn activities of Yom Kippur, there is a sense of coming back to where one belongs — back to the One to Whom one belongs. This, of course, is another significant aspect of Yom Kippur, for it is the beginning of every Jubilee year. Thus, Yom Kippur has a special attachment to the *Yovel* year, and this figures into the wedding picture as well. At the Jubilee, everything returns to its rightful owner, including the Land. It is fitting, then, that the bride should return at Rosh HaShannah and be cleansed at Yom Kippur, for her rightful owner is none other than HaShem Himself.

Sukkot: Consummation and Dwelling Together

The Festival of Sukkot hastens immediately on the heels of Yom Kippur. The sorrow of the maiden's unfaithfulness during her period of betrothal is swept away by the forgiveness and cleansing afforded by the Yom Kippur atonement, and the rejoicing of the wedding feast begins.

The Sukkah symbolizes dwelling together. Here, the groom takes His bride into His

moet zich bekeren van haar boze daden. De rechtmatige Echtgenoot, degene die de *ketubbah* met Zijn eigen vinger ondertekende, roept Zijn verloofde vrouw tot Hem terug - terug tot trouw aan de verlovingsovereenkomst, de Thora. Rosh HaShannah benadrukt dus ook Gods rechtmatige eigendom van Zijn bruid. De Dag gedenkt Zijn soeverein koningschap en Zijn recht op het bezitten van Zijn verloofde. In het naar Zich terugroepen van haar, herstelt Hij Zijn rechtmatige plaats naast haar.

Jom Kippoer: Reinigen van de Eigenzinnige Bruid

Yom Kippur (of Jom HaKippurim) komt slechts 10 dagen na Rosj HaShannah. Het is een dag van ernstig vasten, bij een pogen om van z'n zonden gereinigd te worden. De bruid, als ze terugkomt, is in lompen en verscheurd. Haar kleding is niet wit - ze is bevuild met het vuil van ontrouw, en bezoedeld door de zelfzuchtige bevrediging van ontrouw. Kan deze kleding nog ooit wit gemaakt worden? Kan ze "zonder vlek, rimpel, of iets dergelijks" uit de trouwzaal komen? (Efeziërs 5:27) als ze bij haar *teshuvah* (terugkeren) met dergelijke vreselijke kleren aan kwam?

De boodschap van Jom Kippoer is "ja" - Ja, ze kan worden gereinigd. Het bloed van het Lam wast haar kleren en maakt ze weer wit. Ze komt, nieuw gemaakt, en dus geschikt gemaakt voor de huwelijksceremonie zelf. Sterker nog, in de ernstige activiteiten van Jom Kippoer, is er een gevoel van terugkomen naar waar men thuishoort - terug naar Degene bij Wie men hoort. Dit is natuurlijk een ander belangrijk aspect van Jom Kippoer, want het is het begin van elk jubeljaar. Zo heeft Jom Kippoer een speciale aanknopning bij het *Yovel* jaar, en dit is ook zichtbaar in de huwelijksbeelden. In het Jubeljaar komt alles terug naar de rechtmatige eigenaar, met inbegrip van het Land. Het is dan gepast dat de bruid op Rosh HaShannah terugkeert en op Jom Kippoer gereinigd wordt, want haar rechtmatige eigenaar is niemand minder dan HaShem Zelf.

Soekot: Huwelijksgemeenschap en Samenzijn

Het Feest van Soekot zit Jom Kippoer meteen op de hielen. Het verdriet t.g.v. de ontrouw van het meisje tijdens haar verlovingsperiode wordt weggevaagd door de vergeving en reiniging die de Yom Kippur verzoening biedt, en de vreugde van het bruiloftsfeest begint.

De Soeka symboliseert bij elkaar wonen. Hier neemt de bruidegom Zijn bruid in Zijn eigen

own dwelling, a dwelling He has made for her, and the marriage is consummated. Nothing but joy can prevail: the bride and groom have joy unspeakable, for finally — at last, that which is promised is realized.

It is common to eat in the Sukkah, and thus the "marriage supper of the Lamb" fits into this picture well. What is more, the Festival of Sukkot is the only one prescribed in the Torah to be eight days long. Yet there is an issue: the Feast is described as seven days, yet requires assembly on the eighth day. The Sages have made much of the question whether or not the eighth day, called "*Shemini Atzeret*," is part of Sukkot or not. No one can actually decide. It is thus seen as connected to Sukkot, but a Festival unto itself, nonetheless.

What does this symbolize? The seven days represent the "week" of the world's history, with the seventh day being the "millennial rest." The eighth day must therefore represent eternity connected to the millennial reign of Messiah, but distinct from it. The picture is obvious: God and His bride will remain forever, moving from His millennial reign directly into eternity: "and so shall we ever be with the Lord." Here, then, is a picture (one of many) that helps us understand why the Festivals are so important for God's people. They remind in symbolic and real ways of God's desire to "dwell among His people," to engage in that intimate relationship pictured between the husband and his wife. This is the "big picture" of redemption — of God's desire for His people. The final word on this is simple: our marriages should reflect this cycle of redemption, a cycle so profound and infinite that God developed the whole scheme of the ages around it. Surely when Paul labels this a "great mystery" (Ephesians 5:32) he spoke well.

Thus, while we may revel in the intricate parts of each of the festivals, we dare not miss the greater message, that as we celebrate these appointed times (including the weekly Shabbat), we are acting out a drama of the greatest love story ever told: the bride of the Messiah as she prepares herself for the final wedding. Let us celebrate with this always in mind!

woning, een woning die Hij voor haar heeft gemaakt, en de huwelijksgemeenschap vindt plaats. Er kan niets dan vreugde zijn: de bruid en bruidegom hebben onuitsprekelijke vreugde, want eindelijk - is dat wat beloofd is, is uiteindelijk gerealiseerd.

Het is gebruikelijk om in de Soeka te eten, en dus past het "bruiloftsmaal van het Lam" goed in dit plaatje. Wat meer is, het Feest van Soekot is het enige waarvoor de Thora voorschrijft dat acht dagen lang moet duren. Toch is er een probleem: het feest wordt beschreven als zeven dagen, maar vereist toch samenkomen op de achtste dag. De Wijzen zijn veel bezig geweest over de vraag of de achtste dag, de zogenaamde "*Shemini Atzeret*," onderdeel van Soekot is of niet. Niemand kan het eigenlijk zeggen. Het wordt dus gezien als met Soekot verbonden, maar toch als een feest op zichzelf.

Wat symboliseert dit? De zeven dagen vertegenwoordigen de geschiedenis "week" van de wereld, met de zevende dag als de "duizendjarige rust." De achtste dag moet daarom de eeuwigheid voorstellen die aan de duizendjarige regering van de Messias verbonden is, maar er toch apart van is. Het beeld is duidelijk: God en Zijn bruid zullen voor altijd blijven, vanuit Zijn duizendjarige regering rechtstreeks naar de eeuwigheid overgaan: "En zo zullen wij altijd bij de Heer zijn."

Hier is dan een beeld (een van de vele) die ons helpen begrijpen waarom de Feesten zo belangrijk zijn voor Gods volk. Ze herinneren op symbolische en reële wijze aan Gods verlangen om "onder Zijn volk te wonen," om te delen in die intieme relatie, uitgebeeld tussen de echtgenoot en zijn vrouw. Dit is het "grote beeld" van de verlossing - van Gods verlangen voor Zijn volk. Het laatste woord hierover is simpel: onze huwelijken moet een weerspiegeling zijn van deze verlossingscyclus, een cyclus zo diep en oneindig dat God het hele schema ontwikkelde van de eeuwen er omheen. Toen Paulus dit een "groot mysterie" noemde (Efeziërs 5:32) sprak hij zeer terecht. Dus, terwijl we van de ingewikkelde onderdelen van elk van de feesten kunnen genieten, mogen we de grotere boodschap niet missen, dat als wij deze vastgestelde tijden (inclusief de wekelijkse Shabbat) vieren, we een drama uitbeelden van het grootste liefdesverhaal ooit verteld: de bruid van de Messias die zich voorbereidt voor de afsluitende bruiloft. Laten we altijd vieren met dit in gedachten!